

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & referuntur sententiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

admissa remittuntur: Ergo non indigemus sacramento Pœnitentiæ, distincto à Baptismo, ad obtinendam remissionem peccatorum, sed ad hoc sufficit Baptismus in memoriam revocatus, per quam excitetur fides quæ peccata remittuntur. Unde Fulgentius lib. de fide ad Petrum cap. 30. vocat Baptismum, sacramentum fidei & pœnitentiæ, juxta quod in Evangelio scribitur de Joanne Luca 3. quod venit prædicans Baptismum pœnitentiæ, in remissionem peccatorum.

22 Respondeo, D. Augustinum tribuere Baptismo non solum præterita, sed etiam post ejus susceptionem admissa peccata tollere, non proximè, sed remotè & radicaliter, quatenus per Baptismum, qui est janua omnium sacramentorum, capaces reddimur ad recipiendum sacramentum Pœnitentiæ, si peccavimus. Quod verò hæc interpretatio legitima sit, patet ex his verbis quæ addit ibidem: Quid enim prodesset vel ante Baptismum pœnitentiæ, nisi baptismus sequeretur, vel postea, nisi præcederet? Tum etiam, quia Epist. 23. aperte docet, aliquod sacramentum à Baptismo distinctum, necessarium esse ad delenda peccata, post baptismum commissæ, ait enim: Si parvulus baptizatus, grandævus factus, propria inciperit habere peccata, per quam gratiam remittentur: Non regeneratione, sed aliâ curatione resarciri possunt.

Ad Fulgentium verò facilè respondetur, idè appellare Baptismum, sacramentum Pœnitentiæ, quia ad us aliquis virtutis pœnitentiæ, necessarius est ad legitimam illius susceptionem, respectu adultorum qui mortaliter peccarunt antequam baptizarentur, ut colligitur ex Act. 2. ubi Petrus ait: Pœnitentiam agite, & baptizetur unusquisque vestrum, &c.

23 Objicies sextò: Sacramenta novæ legis non differunt ut talia, nisi ex diversitate gratiæ quam significant & causant: Sed gratia quam significat & causat sacramentum Pœnitentiæ, non est diversa ab illa quam significat & causat Baptismus, est enim sicut ipsa, regenerativa, quandoquidem tribuit vitam peccatori, ipsam non habenti: Ergo pœnitentiæ non est sacramentum distinctum à Baptismo.

24 Respondeo, concessâ Majori, negândo Minorem, & ad illius probationem dico, gratiam quæ est effectus sacramenti Pœnitentiæ, reduplicativè ut talem, non esse regenerativam animæ ad vitam supernaturalem: Quare sicut generatio & suscitatio, sive resurrectio, differunt essentialiter, ex diverso modo communicandi eandem vitam; Ita Baptismus & pœnitentiæ differunt ex diverso modo communicandi eandem entitativè gratiam, sive vitam spiritualem, scilicet regenerando & suscitando animam.

ARTICULUS II.

An Christus sit Author & Institutor Sacramenti Pœnitentiæ, & quo tempore facta fuerit ejus institutio?

§. I.

Premittitur quod apud omnes est certum, & referendum sententiæ.

25 Certum est sacramentum Pœnitentiæ, quale nunc habemus in Ecclesia, non fuisse institutum in lege naturæ, vel in lege Mosaica;

A quia ut ait Divus Thomas hic art. 7. ad 1. dum erat instituta potestas clavium, quæ à Christo derivatur, & per consequens non daturum fuit quod aliquis doleret de peccato, ante ipsius subiiciendi se per confessionem & satisfactionem datus Ecclesiæ, sub spe consequendæ remissionis Christi. Unde quamvis in lege naturæ & in lege Mosaica fuerit aliquod sacramentum in remedium peccati actualis, ne delectaretur idem S. Doctor in 4. dist. 1. quæst. 1. quæst. 3. ad 2. art. 2. illud tamen erat diversæ rationis & speciei à sacramento Pœnitentiæ legæ prædictæ. Hoc posito, duo in præsentem resolvenda sunt. Primum est, quis sit Author & Institutor sacramenti Pœnitentiæ quod nunc habemus in lege Evangelica, an Christus vel Ecclesia, an Apostoli? Secundum, supposito quod Christus illud instituerit, quo tempore facta sit ejus institutio?

Circa primum Hæretici nostri temporis absolute negant, sacramentum Pœnitentiæ institutum fuisse à Christo Domino. Aliis verò 4. part. quæst. 18. art. 2. D. Bonaventura in 4. dist. 17. parte 2. art. 1. quæst. 3. & Marsilius in 2. quæst. 2. art. 2. docent sacramentum Pœnitentiæ fuisse quidem à Christo institutum, quantum ad formale, seu quantum ad potestatem absolvendi, sed non quoad materiale, seu quantum ad ipsam peccati confessionem, ex qua sacramentum instituitur; quam dicunt fuisse tantum institutam à Christo Domino, & ab Ecclesia & Apostolicâ institutam, atque à Jacobo promulgatam veteri illis: Confitemini alterutrum peccata vestra, Jacobo 5.

Quantum verò ad secundum, scilicet quod determinatum tempus in quo celebratum fuit hoc sacramenti institutio, diversa sunt Theologorum placita: Armeanus enim lib. de confessionibus Armenorum cap. 14. & 15. attribuit illi institutum Matth. 12. & Lucæ 6. dum Christus misit Apostolos prædicare Evangelium, & diminutâ potestate incederent. Author verò de operibus Cardinalibus apud Cyprianum, facti de ablutione pedum, innotuit fuisse institutum in nocte Cænæ. Alii existimant fuisse institutum dum præcipitur à Christo Matth. 4. Alii quando declaratur medium necessarium ad salutem Lucæ 13. Nisi pœnitentiam egeritis, omnes vos peribitis. Alii demum cum Christus post resurrectionem dixit Discipulis Joan. 20. Accipite spiritum Sanctum, quorum remiseritis peccata, &c.

§. II.

Primæ pars quæstionis resolvitur.

E Dico primò: Sacramentum Pœnitentiæ immediate à Christo institutum est, non solum quantum ad formale, seu quantum ad potestatem absolvendi à peccatis; sed etiam quantum ad materiale, seu quantum ad confessionem peccatorum.

Probatum primò ex Tridentino sessione 14. cap. 1. & canone 1. ubi sic dicitur: Si quis dixerit Catholica Ecclesia pœnitentiam non esse, & proprium sacramentum, à Christo Domino institutum, anathema sit. At si aliqua pars hujus sacramenti, non esset immediate à Christo instituta, non posset totum sacramentum dici à Christo institutum. Ergo &c. Nec obstat quod Concilium quædam dicat hoc sacramentum esse à Christo Domino institutum.